

THE LIGHT OF THE ETERNAL PEOPLE
Presented by Rabbi Shmuel Irons

Series III Lecture #11

THE SECRET MIRACLE OF PURIM

I. The Hidden Miracle

A.

אסתר מן התורה מניין? (דברים ל"א) ואנכי הסתר אסתיר. חולין קל"ט:

Where is Esther indicated in the Torah? — [In the verse,] And I will surely hide [asthir] my face. **Chullin 139b**

B.

אשר למלך אחשוורוש, ר' יודן ור' לוי בשם ר' יוחנן כל מקום שנאמר במגלה זו למלך אחשוורוש במלך אחשוורוש הכתוב מדבר וכל מקום שנאמר למלך סתם משמש קדש וחול. אסתר רבה פרשה ג ד"ה י עשתה משתה

Which belonged to the King Achashverosh (Esther 1:9) Rabbi Yudin and Rabbi Levi said in the the name of Rabbi Yochanan: Every place in the Megillah where the phrase "King Achashvairosh" is used, Scripture is only referring to King Achashverosh. However, when the word "king" alone is used, it is meant to refer to the mundane (i.e. Achashvairosh) as well as the sacred (i.e. Hashem). **Midrash Esther Rabbah 3:10**

ר' יודן ור' לוי אמרו משמיה דר' יוחנן כל מקום שנאמר במגילת אסתר מלך אחשוורוש באחשוורוש הכתוב מדבר, ובכל מקום שנאמר מלך סתם במלך מלכי המלכים הכתוב מדבר, כטוב לב המלך בייך, כטוב לבו של הקב"ה ביינה של תורה. ספרי דאגדתא על אסתר—מדרש אבא גוריון (בובר) פרשה א ד"ה ביום השביעי כטוב

Rabbi Yudin and Rabbi Levi said in the name of Rabbi Yochanon: Every place in Megilas Esther where the phrase "King Achashverosh" is used, Scripture is only referring to Achashvairosh. However, whenever the word "king" alone is used, it is meant to [also] refer to the King of all kings. [For instance, the verse] "On the seventh day, when the heart of the **king** was merry with wine" (Esther 1:10) [also means:] When the heart of the Holy One, blessed be He, was merry with the wine of Torah. **Midrash Abba Gurion 1:10**

II. The Bais HaMikdash

A. Achashverosh

ו) ובמלכות אחשורוש בתחלת מלכותו כתבו שטנה על ישבי יהודה וירושלם: ז) ובימי ארתחששתא כתב בשלם מתרדת טבאל ושאר כנותו על ארתחששתא מלך פרס וכתב הנשתון כתוב ארמית ומתרגם ארמית: ח) רחום בעל טעם ושמשי ספרא כתבו אגרה חדה על ירושלם לארתחששתא מלכא כנמא. כג) אדין מן די פרשגן נשתונא די ארתחששתא מלכא קרי קדם רחום ושמשי ספרא וכנותהון אזלו בבהילו לירושלם על יהודיא ובטלו המו באדרע וחיל: כד) באדין בטלת עבידת בית אלקא די בירושלם והות בטלא עד שנת תרתין למלכות דריוש מלך פרס: עזרא פרק ד

And in the reign of Achashverosh, in the beginning of his reign, wrote they unto him an accusation against the inhabitants of Judah and Jerusalem. **And in the days of Artaxerxes** wrote Bishlam, Mithredath, Tabeel and the rest of their companions, unto Artaxerxes king of Persia; and the writing of the letter was written in the Syrian tongue, and interpreted in the Syrian tongue. Then ceased the work of the house of G-d which is at Jerusalem. Rehum the chancellor and **Shimshai the scribe** wrote a letter against Jerusalem to Artaxerxes the king in this sort: . . . Now when the copy of king Artaxerxes' letter was read before Rehum and Shimshai the scribe and their companions, they went up in haste to Jerusalem unto the Jews and made them to cease by force and power. **So it ceased unto the second year of the reign of Darius king of Persia. Ezra 4:6-8, 23-24**

B. Haman

באו לבנות בית המקדש ועמד עליהם המן הוא ובנו שמשי הסופר. . . בשביל שיבטל בנין בית המקדש. ילקוט שמעוני תת"מ

They came to build the Bais Hamikdash and **Haman and his son Shimshai the scribe** stood up against them ... so that the building of the Bais Hamikdash should cease in his time. **Yalkut Shimoni 1045**

C. Vashti

למה עשה הקב"ה? בשביל שלא הניחה אחשורוש ליתן רשות לבנות הבית. אמרה לו מה שהחריבו אבותי אתה מבקש לבנות? ילקוט שמעוני תת"מ

Why did Hashem do it (kill Vashti)? Because she did not let Achashverosh rebuild the Bais Hamikdash. She said to him: That which my forefathers destroyed you wish to rebuild? **Yalkut Shimoni Esther 1049**

על דצית לעיטא אתקצרו יומוהי. תרגום אסתר א:א

Because Achashverosh listened to the advice of Vashti and stopped the building of the Bais Hamikdash his life was shortened. **Targum Esther 1:1**

D.

מרדכי ירד בשביל שיבנה בית המקדש בימיו. ילקוט שמעוני תתרמ"ה

Mordechai went down (to Shushan) so that the Bais Hamikdash should be built in his time. **Yalkut Shimoni 1045**

III. Elam

עשרה קבים גסות ירדו לעולם, תשעה נטלה עילם, ואחד כל העולם כולו. . . . איני? והאמר מר: סימן לגסות - עניות, ועניות בכבל הוא דאיכא מאי עניות? עניות דתורה, דכתיב: (שיר השירים ח) אחות לנו קטנה ושדים אין לה, וא"ר יוחנן: זו עילם, שזכתה ללמוד ולא זכתה ללמד. קדושין מט:

Ten kabs of conceit descended to the world: nine were taken by Elam and one by the rest of the world. . . . But that is not so, for a Master said: A sign of conceit is poverty, and poverty is found in Babylon! — By poverty, poverty of learning is meant, as it is written, "We have a little sister, and she hath no breasts," whereon R. Yochanan said: This refers to Elam, which was privileged to study but not to teach. **Kiddushin 49b**

IV. Persia

A.

(דניאל ז) וארו חיזא אחרי תנינא דמיה לדוב - תני רב יוסף: אלו פרסיים, שאוכלין ושותין כדוב, ומסורבלין כדוב, ומגדלין שער כדוב, ואין להם מנוחה כדוב. ר' אמר כי הוה חזי פרסא דרכיב, אמר: היינו דובא ניידא. קדושין עב.

(Daniel 7) And behold another beast, a second, like to a bear. R. Yoseph recited: This refers to the Persians, who eat and drink like a bear, are fleshy like a bear, overgrown with hair like a bear, and have no rest like a bear. When R. Ammi saw a Persian riding he would say: 'There is a wandering bear!' **Kiddushin 72a**

B.

תניא, אמר רבן גמליאל: בשלשה דברים אוהב אני את הפרסיים: הן צנועין באכילתן, וצנועין בבית הכסא, וצנועין בדבר אחר. (ישעיהו י"ג) אני צויתי למקדשי. תני רב יוסף: אלו הפרסיים המקודשין ומזומנין לגיהנם. ברכות ח:

It has been taught: R. Gamaliel says: For three things do I like the Persians: They are temperate in their eating, modest in the privy, and chaste in marital relations. I have commanded My consecrated ones (Isaiah 13). R. Yoseph learnt: This refers to the Persians who are consecrated and destined for Gehinnom. **Berachos 8b**

V. The Three Cardinal Sins

A.

מקדש ראשון מפני מה חרב? מפני שלשה דברים שהיו בו: עבודה זרה, וגלוי עריות, ושפיכות דמים. יומא ט:

Why was the first Sanctuary destroyed? Because of three [evil] things which prevailed there: idolatry, immorality, bloodshed. **Yoma 9b**

B.

רבי אליעזר הקפר אומר הקנאה והתאוה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם. אבות פרק ד משנה כא

Rabbi Elazar HaKappar says: Jealousy, lust and glory remove a man from the world.

Avos 4:21

VI. The Sins of the Jews

A.

שאלו תלמידיו את רבי שמעון בן יוחאי: מפני מה נתחייבו שונאיהן של ישראל שבאותו הדור כליה? אמר להם: אמרו אתם - אמרו לו: מפני שנהנו מסעודתו של אותו רשע. אם כן שבשושן יהרגו, שבכל העולם כולו אל יהרגו אמרו לו: אמור אתה - אמר להם: מפני שהשתחוו לצלם. - אמרו לו: וכי משוא פנים יש בדבר? - אמר להם: הם לא עשו אלא לפנים - אף הקדוש ברוך הוא לא עשה עמהן אלא לפנים, והיינו דכתיב (איכה ג') כי לא ענה מלבנו. מגילה יב.

R. Simon b. Yohai was asked by his disciples, Why were the enemies of Israel in that generation deserving of extermination? He said to them: Do you answer. They said: **Because they partook of the feast of that wicked one.** [He said to them]: If so, those in Susa should have been killed, not those in other parts? They then said, Give your answer. He said to them: It was because they bowed down to the image. They said to him, Did God then show them favoritism? He replied: They only pretended to worship, and He also only pretended to exterminate them; and so it is written (Eichah 3), For he afflicted not from his heart. **Megilla 12a**

B.

אמר המן לאחשורוש אלקיהם של אלו שונא זמה העמד להם זונות ועשה להם משתה וגזר עליהם שיבואו כולם ויאכלו וישתו ויעשו כרצונם שנאמר לעשות כרצון איש ואיש, כיון שראה מרדכי כך עמד והכריז עליהם ואמר להם לא תלכו לאכול בסעודתו של אחשורוש שלא הזמין אתכם כי אם ללמד עליכם קטיגוריא כדי שיהא פתחון פה עם מדת הדין לקטרג עליכם לפני הקב"ה ולא שמעו לדברי מרדכי והלכו כולם לבית המשתה, א"ר ישמעאל שמונה עשר אלף וחמש מאות הלכו לבית המשתה. אסתר רבה פרשה ז ד"ה יג אם על

Haman said to Achashverosh: The G-d of these people detests licentiousness. Make ready prostitutes for their use, prepare for them a banquet and make a decree that they should all come to eat and drink and do whatever [licentious act that] they desire; as it is stated in Scripture (Esther 1:8): To enable the fulfillment of the desire of every man. When Mordechai saw that [this was the plan], he got up and made an announcement: Don't go to eat at the banquet of Achashverosh! His whole reason for inviting you is [to create the means] to prosecute you so that the Attribute of Justice should be able to articulate a credible case against you before the Holy One, of blessed memory. They did not listen to Mordechai and they all went to the banquet hall. Rabbi Yishmael said: Eighteen thousand and five hundred [Jews] went to the banquet hall. **Midrash Esther Rabbah 7:13**

C.

באותה שעה רץ אליהו זכור לטוב בבהלה אצל אבות העולם, ואצל משה בן עמרם, ואמר להם עד מתי אבות העולם רדומים בשינה ואי אתם משגיחים על הצרה שבניכם שרויין בה כי מלאכי השרת וחמה ולבנה וכוכבים ומזלות ושמים וארץ וכל צבא המרום בוכים במרד ואתם עומדים מנגד ואינכם משגיחים, אמרו לו מפני מה, אמר להם מפני שנהנו ישראל מסעודתו של אחשוורוש ובעבור זאת נגזרה עליהם גזירה לכלותם מן העולם ולאבד את זכרם. אסתר רבה פרשה ז ד"ה יג אם על

At that moment, Eliyahu, of blessed memory, ran in haste to the Patriarchs of the world and to Moshe ben Amram and said to them: How much longer will the Patriarchs of the world continue to slumber and not be concerned with the trouble that their children find themselves in. For the ministering angels, the sun, the moon, the stars, the constellations, the heaven and earth, and all the heavenly hosts are desperately crying while you are just standing from a distance without concern. They asked him: What is the reason [for their troubles]? He replied: [They are suffering] because they derived pleasure from the banquet of Achashverosh and because of that a decree was made to obliterate them from the world and to destroy their memory. **Midrash Esther Rabbah 7:13**

D.

המן - דאיהו גופיה עבודה זרה. סנהדרין סא:

[To bow down to one] 'like Haman' [is forbidden], since he set himself up as a divinity.

Sanhedrin 61b

E.

א"ר יוחנן משום ר"ש בן יוחי: כל אדם שיש בו גסות הרוח - כאילו עובד עבודת כוכבים, כתי' הכא: (משלי טז) תועבת ד' כל גבה לב, וכתוב התם: (דברים ז) ולא תביא תועבה אל ביתך. ורבי יוחנן דידיה אמר: כאילו כפר בעיקר, שנאמר: (דברים ח) ורם לבבך ושכחת את ד' אלקיך וגו'. ר' חמא בר חנינא אמר: כאילו בא על כל העריות, כתי' הכא: תועבת ד' כל גבה לב, וכתוב התם: (ויקרא יח) כי את כל התועבות האל וגו'. עולא אמר: כאילו בנה במה, שנאמר: (ישעיהו ב) חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו כי במה נחשב הוא, אל תיקרי במה (ב' פתוחה מ' סגולה) אלא במה (ב' ומ' קמוצות). סוטה ד:

R. Yochanan said in the name of R. Shimon b. Yochai: **Every man in whom is haughtiness of spirit is as though he worships idols**; it is written here, Every one that is proud in heart is an abomination to the L-rd, and it is written elsewhere, Thou shalt not bring an abomination into thine house. R. Yochanan himself said: He is as though he had denied the fundamental principle; as it is said: Thine heart be lifted up and thou forget the L-rd thy G-d, etc. R. Hama b. Hanina said: **He is as though he had broken all the laws of sexual morality**; it is written here, Every one that is proud in heart is an abomination to the L-rd, and it is written elsewhere, For all these abominations, etc. 'Ulla said: He is as though he had erected an idolatrous altar; as it is said: Cease ye from man whose breath is in his nostrils; for wherein [bammeh] is he to be accounted of? — read not bammeh but bamah [an idolatrous altar]. **Sotah 4b**

F.

כתיב הכא וכבוד, וכתיב התם (משלי ג') כבוד חכמים ינחלו. בבא בתרא י.

And [he shall find] honor: and it is written elsewhere: The wise shall inherit honor. **Bava Basra 10a**

VII. A New Commitment

אמר רב אבדימי בר חמא בר חסא: מלמד שכפה הקדוש ברוך הוא עליהם את ההר כגיגית, ואמר להם: אם אתם מקבלים התורה - מוטב, ואם לאו - שם תהא קבורתכם. אמר רב אחא בר יעקב: מכאן מודעא רבה לאורייתא. אמר רבא: אף על פי כן, הדור קבלוה בימי אחשוורוש. דכתיב (אסתר ט) קימו וקבלו היהודים, קיימו מה שקיבלו כבר. שבת פח.

And they stood under the mount: R. Abdimi b. Hama b. Hasa said: This teaches that the Holy One, blessed be He, overturned the mountain upon them like an [inverted] cask, and said to them, 'If ye accept the Torah, 'tis well; if not, there shall be your burial.' R. Aha b. Yaakov observed: This furnishes a strong protest against the Torah. Said Rava, Yet even so, they re-accepted it in the days of Ahasuerus, for it is written, [the Jews] confirmed, and took upon them [etc.]: [i.e.,] they confirmed what they had accepted long before. **Shabbos 88a**